

TORs yttrande

**Betänkandet Tjänstepension
—tryggande och beskattning
(SOU 1985:63)**

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund (TOR) beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerade betänkande får förbundet härmed anföra följande.

Allmänt

Reglerna om arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för att trygga anställdas pensionering har varit föremål för lagstiftningsinsatser vid flera tillfällen under senare år. En radikal omläggning av reglerna skedde således 1975. Därefter har vissa i huvudsak tekniska ändringar skett 1976, 1978 och 1980 efter förslag av utredningen om beskattning av tjänstepensioner. Trots dessa åtgärder framstår reglerna på detta område alltjämt som mycket komplicerade. Att reglerna är så komplicerade beror bl a på att skattereglerna, trots att de är mycket detaljerade, i vissa hänseenden är oklara till sin innebörd och på att skattereglerna har ett intimt samband med dels vissa civilrättsliga regler om tryggande av pensionsutfästelser och dels innehållet i överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter om pensionering av anställda. Sammantaget medför detta att det, såväl för arbetsgivare som för taxeringsmyndigheter, i ett enskilt fall kan föreligga stora svårigheter att klargöra vad som gäller i skattehänseende. TOR anser att detta förhållande är allvarligt, bl a därför att reglernas svårighetsgrad kan medföra en risk för att befogade kontrollåtgärder underlåts i det löpande taxeringsarbetet. TOR har också den uppfattningen att många taxeringsfunktionärer känner en besvärande otillräcklighet på just detta beskattningsområde.

Mot bakgrund av det anförda är det angeläget att genomföra förenklingar och få till stånd större klarhet på detta område. Utredningen om beskattning av tjänstepensioner har också 1982 fått tilläggsdirektiv vars innebörd är att åstadkomma förenklingar. Utredningens förslag har denna innebörd. TOR menar att strävan att åstadkomma förenklingar bör vara ett övergripande syfte vid lagstiftningsinsatser på alla områden och i synnerhet beträffande denna problematik.

Avdrag för kostnader för att trygga tjänstepension

Den väsentliga nyheten i utredningens förslag i fråga om arbetsgivares avdragsrätt för kostnader för att trygga anställdas pensionering är att den nuvarande s k ryms-inomregeln försvinner och ersätts av en helt ny schablonregel. Bl a som en konsekvens av sitt förslag i denna del föreslår utredningen även vissa ändringar i den s k huvudregeln.

Huvudregeln innebär att avdrag medges för kostnader för att trygga pensionsåtagande enligt allmän pensionsplan. Utredningen föreslår att förutsättningarna för att få tillämpa huvudregeln skall skärpas och preciseras. TOR anser det angeläget att en sådan förändring kommer till stånd. Utöver de skäl utredningen anfört för sitt förslag i denna del vill förbundet framhålla följande. Huvudregeln rör kvantitativt det alldeles övervägande antalet avdragsyrkanden på detta område. Det är därför särskilt angeläget att tillämpningen av denna regel blir så enkel som möjligt. TOR anser att utredningens förslag är ägnat att åstadkomma ett sådant resultat och tillstyrker därför att det genomförs.

Ryms-inomregeln innebär att avdrag, under vissa förutsättningar, medges för kostnader för att trygga pensionsåtagande för pensionsförmåner som ryms inom vad som är sedvanligt enligt allmän pensionsplan i fråga om arbetstagare med motsvarande arbetsuppgifter. Denna regel har gett upphov till många av de svårigheter och tvister som uppkommit på detta område. Den nya regel utredningen vill sätta istället för ryms-inomregeln innebär att jämförelse vid taxeringen skall göras med den faktiska pensionsutfästelsens innehåll och en i lagtext bestämd yttersta ram för pensionsförmåner som får tryggas med avdragsrätt (jämförelseschablonen). Regeln är konstruerad som en fribrevsregel. Schablonregeln innebär att arbetsgivare som vill tillämpa regeln skall förebringa utredning som visar om hans utfästelse ryms inom den i lagtexten uppställda ramen eller ej. Ur tillämpningssynpunkt innebär den föreslagna schablonregeln betydande förenklingar jämfört med den nuvarande ryms-inomregeln. I ett särskilt yttrande har några experter i utredningen i huvudsak anfört att utredningens förslag kan medföra att avdragsrätten enligt schablonregeln blir för snäv i vissa fall, bl a beroende på hur utredningen utformat reglerna om tillgodoräknande av s k retroaktiv tjänstetid och om samordning av pensionsförmåner som grundas på olika utfästelser. Utredningens förslag har i dessa delar motiverats av praktiska skäl. TOR ser inte någon anledning att göra annan bedömning än den utredningen gjort. Om man emellertid skulle finna att de nämnda experternas synpunkter har fog för sig anser TOR det ändå angeläget att de därav betingade förändringarna sker inom ramen för den av utredningen föreslagna konstruktionen av schablonregeln.

I fråga om alternativregeln innebär utredningens förslag i huvudsak endast att underlaget för avdraget preciseras. TOR tillstyrker att förslaget genomförs.

Beskattning av pensionsstiftelse

TOR delar utredningens uppfattning att den samlade effekten av nuvarande regler om inskränkt skattskyldighet för pensionsstiftelser och de i praxis utbildade principerna för värdering av tillgångar i sådana stiftelser har blivit att skatteövervakningen av pensionsstiftelser inte alltid blivit effektiv.

Bl a för att förebygga att pensionsstiftelser används på annat sätt än enligt sitt egentliga syfte, att vara pant för arbetsgivarens pensionsåtaganden, är det angeläget åstadkomma en ändring härvidlag. Utredningens förslag för att nå en bättre skatteövervakning av pensionsstiftelser innebär att dessa i princip görs oinskränkt skattskyldiga samtidigt som regler för värdering av tillgångar och skulder införs. Förslaget kommer att medföra ett merarbete för både stiftelserna själva och för taxeringsorganisationen eftersom antalet deklarationskyldiga pensionsstiftelser kan väntas öka betydligt med utredningens förslag. Rent tekniskt har utredningen utformat sitt förslag så att ingen pensionsstiftelse skall behöva betala skatt om dess förmögenhet inte täcks av pensionsreserven eller om förmögenheten genom skattebetalningen kommer att understiga nämnda nivå. För att nå detta resultat införs en skattereduktionsregel liknande den som i vissa fall gäller för fysiska personer. Till följd av förslaget om en skattereduktionsregel, som kommer till tillämpning i själva uppborðsförfarandet, gör TOR den bedömningen att utredningens förslag om oinskränkt skattskyldighet för pensionsstiftelser inte skulle komma att medföra alltför stor belastning på taxeringsorganisationen.

Vissa övriga frågor

Utredningen förslår att arbetsgivare som har åtnjutit eller vill åtnjuta avdrag för kostnad för att trygga pensionsåtagande enligt schablonregeln eller alternativregeln skall redovisa vissa uppgifter i ett s k pensionsinventarium. TOR anser att utredningens förslag i detta hänseende är ägnat att åstadkomma en bättre överblick över ett företags pensionsåtaganden än vad som gäller f n. Förbundet tillstyrker att förslaget om införande av pensionsinventarium genomförs.

Utredningen föreslår att s k avskattningspliktiga pensionsmedel, i motsats till vad som f n gäller i fråga om den motsvarande posten disponibla pensionsmedel, i sin helhet tas till beskattning vid ett tillfälle. För att undvika likviditetspåfrestningar införs dock en möjlighet till anstånd med inbetalning av skatten under vissa förutsättningar. För taxeringsnämndernas vidkommande framstår förslaget i denna del som mycket enkelt. Den föreslagna uppborðsregeln (4 kap 31 § i den föreslagna tryggandelagen) är emellertid tekniskt komplicerad till sin utformning. TOR ifrågasätter därför om inte ett lämpligare sätt att uppnå det syfte som ligger bakom uppborðsregeln är att, som nu, medge att endast viss del av avskattningspliktiga pensionsmedel tas fram till beskattning varje år. Härvid skulle en snabbare avskattningsskyldighet än

som nu gäller kunna övervägas. Vidare skulle särskilda regler kunna införas för den situationen att de avskattningspliktiga pensionsmedlen uppkommit till följd av att en aktieägare i ett fåmansbolag avstått från sin pensionsrätt, exempelvis i samband med en aktieförsäljning. Enligt TOR:s mening är det rimligt att i ett sådant fall de avskattningspliktiga pensionsmedlen skattas av omedelbart.

Vänta inte till 1987!

Från och med 1988 *måste alla aktiebolag*, små som stora, ha en auktoriserad eller godkänd revisor. Tag redan nu kontakt med Sparev, som smidigt kan planera in en övergång och lösning för dig.

Sparev är en av landets största revisionsorganisationer (925 medarbetare) och speciellt inriktad på små och medelstora företag.

Vi finns på 85-talet platser med målsättningen att arbeta "marknadsnära".

Ring 08-24 95 00, begär
"aktiebolags-information"!

Sparev
AUKTORISERAT REVISIONSBOLAG

NYHET!
Register till Skattenytt
för åren 1978 - 1985

Ett oumbärligt hjälpmedel
för Dig som arbetar med
skatte- och taxeringsfrågor

REGISTER TILL SKATTENYTT FÖR ÅREN 1978 - 1985 är liksom
SKATTENYTT tryckt i A5-format och omfattar 104 sidor. Bland
innehållet märks följande:

FÖRFATTARREGISTER
SAKREGISTER

REGISTER ÖVER I SKATTENYTT ANMÄLD SKATTELITTERATUR
REGISTER ÖVER RÄTTSFALL FRÅN REGERINGSRÄTTEN
SAKREGISTER TILL RSV:S FÖRHANDBESKED SERIE Dt 1952-1984
SAKREGISTER TILL RSV:S FÖRHANDBESKED SERIE Im 1969-1984
REGISTER TILL RSV:S MEDDELANDEN SERIE Dt och Im

Registret innehåller också en "översättningstabell" där det
framgår i vilka häften av SKATTENYTT som RSV:s meddelanden/
förhandsbesked under åren 1978-1984 publicerats.

* * * * *
Se omstående sida betr SPECIALERBJUDANDE m m!
* * * * *

SKATTENYTT

EXPEDITIONEN, BOX 5, 793 01 LEKSAND, TELEFON 0247/104 30
PG 37 29 45-6 BG 241-5123

385

REGISTER TILL SKATTENYTT
FÖR ÅREN 1978 - 1985

PRIS 75 KR
inkl moms

SPECIALERBJUDANDE!

REGISTER TILL SKATTENYTT FÖR ÅREN 1973-1977
+
REGISTER TILL SKATTENYTT FÖR ÅREN 1978-1985

PRIS 100 KR
inkl moms

(Ordinarie pris för REGISTER TILL SKATTENYTT FÖR ÅREN 1973-1977 är 35 kr inkl moms) OBS! BEGRÄNSAD UPPLAGA

Passa även på tillfället att samtidigt beställa MODELL FÖR DUBBELBESKATTNINGSAVTAL BETR INKOMST OCH FÖRMÖGENHET (Rapport av OECD:s kommitté för skattefrågor) i svensk översättning av Jan Francke, Yngve Hallin och Hillel Skurnik (240 sidor), utgiven av SKATTENYTT 1982

PRIS 250 KR
inkl moms

OBS! Vi sänder Er ovan nämnda böcker portofritt vid förskottsbetalning. Använd gärna postgiroinbetalningskortet som fanns med som bilaga i SKATTENYTT nr 5/1986.

SKATTENYTT, EXPEDITIONEN, BOX 5, 793 01 LEKSAND
PG 37 29 45-6 TELEFON 0247/104 30 BG 241-5123